

Лена Леванцэвіч (Брэст, Беларусь)

Лена Леванцэвіч

З ЛЕКСІКІ ВЁСКИ ЗДЗІТАВА БЯРОЗАЎСКАГА РАЁНА

БЛЮМАТЫ *незак.* Часта маргаць. *Оно очыма блюмае.*

БЛЮНТАТЫСЬ *незак.* Хадзіць, перашкаджаючы іншым; хадзіць без мэты. *Іды, ны блюнтайся пуд ногамы.*

БРОХАТЫСЬ *незак.* Плюскацца ў вадзе. *Шо ты брохаешся в гэтым тазіку?*

ВОМПЫТЫ *незак.* Напружана думаць. *Убыла собі ў голову дурнэе, усю нуч вомпыла.*

ВЫЛЮДНЯТЫ *зак.* Дабівацца становішча ў жыцці. *Зразу была ньяка, а потом дэ шо й взялося – вылюдняла.*

ВЫХЛЫПТАТЫ *зак.* Хутка выпіць. *Ны вспіла я ў поломысок соломахі влыты, як вона вжэ всэ выхлыптала.*

ГАЛАСОВАТЫ *незак.* Моцна крычаць. *Мар'яна добра цітра, як шо ны по юй, то галасуе на всю вулыцу.*

ГАРКАТЫСЬ *незак.* Сварыцца. *Шо вытэ всэ гаркайтэся з самого ранку, шо вжэ знов ны подылылы.*

ГОЙСАТЫ *незак.* Хадзіць без мэты. *Як пошла зранку, той гойсае нідэ і зарэ.*

ГУПІРЫТЫ *незак.* Моцна біць па чым-ці кім-небудзь, стукаць у што-небудзь. *Я ейі оно шо лозынкою вытнула, а вона як стала мынэ у плэчы гупірыты.*

ГЭПНУТЫ *зак.* Упасці, моцна ўдарыўшыся. *Як гэпнулася на порозі, думала, шо ны встану.*

ДОВБСТЫ *незак.* Паўтараць шмат разоў адно і тое ж. *От дэ довбэшка, кулькі ны довбы, ныц ны доходыть.*

ДОЗОЛЯТЫ *незак.* Пастаянна надаюдаць. *Отчытысь, ны дозоляй.*

ДОМЫНАТЫ *незак.* Перашкаджаць. *Іды, ны домайнай мні.*

ДРЫХНУТЫ *незак.* Спаць. *Дрыхнэ собі і ныц ны чуе.*

З'ЯГАТЫ *незак.* Надаюдаць, просячы аб чым-небудзь. *Я дозволу ны даю, а вун усэ з'ягае.*

ЗАБАВЫТЫСЯ *зак.* Затрымацца. *Пошов зранку картоплі подывытысь, дай забавывся, бо далёко, а ногі болять.*

ЗАВІХРЫТЫ *зак.* Завіхрыць. *На дворы так нануч завіхрыло.*

ЗАВІХРЫТЫСЯ *зак.* Задумаць. *Матруна нішо вжэ знов собі завіхрыла, мусыть.*

ЗАКАРАБУНЫТЫСЬ *зак.* Залезці. *Пудняўся галас, лямонт, а вона закарабунылася на піч, да оно посміхаецца.*

ЗАКОРТІТЫ *зак.* Моцна захацець. *Свято було вылыке, а мні гэтак закортіло вышываты.*

ЗАЛОПОТІТЫ *зак.* Пачаць хутка збірацца. *Ну, чого залопотіла, сыды собі на пырэнджы.*

ЗАЛЯГÁТЫСЬ *незак.* Моцна смяцца. *Аж залягаецца од сміху.*

ЗАЛЯ́ДЫТЫ *зак.* Страціць апетыт, не есці і дрэнна выглядаць. *Йісты ны варать, ны прыбырають у хаті, діты заляділы.*

ЗАЛЯКОТІ́ТЫ *зак.* Задрыжаць. *Аж залякотіла од холоду, пока стояла.*

ЗАМАНУ́ТЫ *зак.* Страціць апетыт. *Аж йісты вжэ замануло з гэтою вучобою.*

ЗАПАДА́ТЫ *незак.* Часта хварэць. *В прошлым годі ужэ усэ западала.*

ЗАРУ́ПЫТЫ *зак.* Захвалявацца. *Бач якій, сыдів, сыдів, а тут зарупыло.*

ЗАТЯ́ТЫСЯ *зак.* Даць зарок. *Затялася, шо ныц ны знае.*

ЗАХІ́РЫТЫ *зак.* Захварэць. *Нішо муй чоловік зусім захірыв.*

ЗАЧВЭ́НДЫТЫ *зак.* Напоўніць дымам з печы. *Комына ны одкрыв, то зачвэндыв усю хату.*

ЗАЮШЫ́ТЫСЯ *зак.* Затаіць злосць, раззлавацца. *Ох, людкі моі хорошы, як заюшылася, мы до ейі, а вона ны прыступу.*

ЗБАЁ́ДАТЫ *зак.* Схаваць сапсаваўшы. *Дэ вжэ збаёдала ручныка?*

ЗБЫ́ТКУВА́ТЫ *незак.* Здзекавацца. *Лыхый у ейі чоловік, гэтак збыткуе над ею.*

ЗГО́МТАТЫ *зак.* Згарнуць абы-як. *Абы-як згомтала, помняла всю хустку.*

ЗНАТУ́РЫТЫСЯ *зак.* Заўпарціцца. *Мы усі Настусі свое трулюем, а вона знатурылася і усэ тут.*

ЗОМГНУ́ТЫ *зак.* Заснуць на кароткі час. *Здаецца, оно очы замгнула, а вжэ сонцэ встало.*

ЗУМІ́ТЫСЬ *зак.* Зніякавець, засаромецца. *Зразу зумысна нэ прызнавалася, а вжэ як выкрылы ейі, то зумілася муцно.*

КЛЭ́ГАТЫ *незак.* Ісці кульгаючы. *Еле клэгае, мусыць ногу обозвічыв.*

КОВ́ГАТЫ *незак.* Хутка есці, не перажоўваючы ежы, хутка глытаць. *Накавгалася, як качка.*

КОЛЫВА́ТЫСЬ *незак.* Перавальвацца з нагі на нагу. *Ідэ як качка кольваецца.*

КОШКА́ТЫСЯ *незак.* Павольна збірацца. *Ужэ всі людкі давно повправляліся, одна ты кешкаешся.*

КУБЛЯ́ТЫСЬ *незак.* Збірацца ў групы. *Як токо вэчор, то вжэ кубляюцца всі разом.*

ЛЫМЫ́НТОВА́ТЫ *незак.* Моцна крычаць. *Як зачнуть сварытыся, лымынтують на вэсь двур.*

ЛЯПА́ТЫ *незак.* Гаварыць абы-што. *Хватыть тобі тым языком поганым ляпаты.*

ЛЯ́СКАТЫ *незак.* Пустасловіць, гаварыць абы-што. *Ляскае, абы ны мовчаты.*

МАДЫ́ГОВА́ТЫ *незак.* Прымяраць. *Бало шыю сподныцу, мадыгую, коб блышчачы празукі поўшываты.*

МО́РГОТІ́ТЫ *незак.* Пералівацца. *Вода на сонцы морготыть.*

МУТЫТЫ *незак.* Хлусіць. *Ой, хоть мні вжэ ны муты.*

МЫМЛЯТЫ *незак.* Невыразна гаварыць. *Шо ты тут мымляеш?*

НАСТРОПОЛЫТЫ *зак.* Настроіць супраць каго-небудзь. *Шо ты скажэш, як вона його настропольла, то тыбэ вжэ не послухае.*

НАЛОЖЫТЫ *зак.* Адзець, надзець. *Наложыла платце.*

НАМЫКАТЫСЯ *зак.* Натаміцца. *Намыкалася за дэнь на роботі, шо эле ногідохаты прыволокла.*

НАСАДЫТЫСЬ *зак.* Наесціся моцна. *До стола як долізла, то вжэ ж і насадылася.*

НАЧАВЫТЫ *зак.* Надавіць чым-небудзь што-небудзь. *Муцно начавыла ногу ў чоботі.*

НАЧВЭРЫТЫ *зак.* Учыніць. *Ну, і шо ты тут ужэ начвэрыла?*

НАЧЫПУРЫТЫСЬ *зак.* Прыгожа ўбрацца. *Начыпурылася, як молодуха.*

НАШЫХОВАТЫ *зак.* Падрыхтаваць што-небудзь. *Нашыховала ў дарогу сумку.*

НЫЗУЗРЫТЫСЯ *зак.* Не апамятацца. *Нызузрылася як нуч пройшла.*

НЫОБОЛЫТЫ *незак.* Зайздросціць. *Вона всім ныоболыць.*

ОБЛЯСКАТЫ *зак.* Абгаварыць. *Надя всіх обляскае за вэчор.*

ОБОЗВІЧЫТЫСЬ *зак.* Упасці і атрымаць траўму. *З драбыны упала, муцно обозвічылася.*

ОБРЭСКНУТЫ *зак.* Падпухнуць, ацячы. *Так очы за нуч обрэсклы.*

ОГРЫПЭЧЫТЫСЬ *зак.* Упасці і моцна ўдарыцца. *Учора так огрыпэчылася об люд.*

ОДЗЫЛЯПЫТЫ *зак.* Адчыніць дзверы. *Холодно, а ты дзверы одзыляпыла.*

ОКЫНУТЫ *зак.* Не наведваць, не даглядаць, забыць. *Окынулы старэньку діты, ныкому ны трэбна.*

ПАЛАШАТЫ *незак.* Рваць ўсё паград. *У гораді палашала всэ пудрад.*

ПАРАДОВАТЫ *незак.* Есці з апетытам. *Ты казала, шо вона ныдужа, а бач як парадуге.*

РОССАПАТЫСЬ *зак.* Ісці расшпіліўшыся. *Прыбігла россापавшыся.*

РЫМЗАТЫ *незак.* Гаварыць незадаволена чым-небудзь. *Як устала, той рэмжэ з самого ранку.*

СМЫКАТЫСЬ *незак.* Хадзіць без мэты. *Смычыцца нідэ цілы дэнь.*

СПАРАЗАТЫ *зак.* Моцна ўдарыць. *Як спаразала по спыні лозыною.*

СТЫПЫНУТЫ *зак.* Вытрэсці. *Ты б чы стыпынула радюгу.*

СУДОСЫТЫ *зак.* Сустрэць. *Учора судосыла в магазіні Олэнку.*

ТОРОЧЫТЫ *незак.* Расказваць, даказваючы што-небудзь. *Учора гэто Ніна мні торочыла.*

УМОЛЮТЫ *зак.* Многа з'есці. *Усі картоплі умолола.*

ЧВЭРЫТЫ *незак.* Хутка бегчы. *Корова чвэрыла чырыз горад.*

ЧОВПСТЫ *незак.* Гаварыць абы-што. *Човпэ абы-шо, ліши помовчав крохі.*

ШАБÓВСНУТЫ зак. Моцна плюхнуць у вадзе. *Як шабовснуло нішо пуд корчом.*

ШВЫРГНУТЫ зак. Рэзка кінуць прадмет. *Як швыргнула ложку, то пуд стул залытіла.*

ШВЭ́НДАТЫСЬ незак. Хадзіць без мэты. *Швэндаецца цілы дэнь, бы роботы дома няма.*

ШМА́ЛЬНУТЫ зак. Моцна стукнуць. *Зарэ як шмальну, то хутко одчэпышся.*

ШМАРОВА́ТЫ незак. Церці. *Так завозыв нагавыцы, шо еле одшмаровала.*

ШЫМЭ́НУТЫ зак. Адштурхнуць ад сябе каго-небудзь. *Як шымэнув, то лэдь на ногах устояла.*